

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารวิชาการ ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1

CHARACTERISTICS OF SCHOOL ADMINISTRATORS AFFECTING EFFECTIVENESS OF ACADEMIC ADMINISTRATION IN SCHOOLS UNDER THE OFFICE OF RATCHABURI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA 1

อุมาพร ธรรมประเสริฐ / UMAPORN THAMAPRASERT¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 2) ศึกษาระดับประสิทธิผลการบริหารวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 และ 3) ศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา หัวหน้าฝ่ายวิชาการ ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 492 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และค่าการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า

1. คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยตามลำดับ ได้แก่ คุณลักษณะทางสังคม บุคลิกภาพ คุณลักษณะที่เกี่ยวกับงาน คุณลักษณะทางกาย สติปัญญาและความสามารถ และภูมิหลังทางสังคม
2. ประสิทธิผลการบริหารวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยตามลำดับ ได้แก่ การกำหนดภารกิจของโรงเรียน การจัดการด้านการเรียนการสอน และการเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน
3. คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านสติปัญญาและความสามารถ ด้านบุคลิกภาพร่วมส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารวิชาการ ได้ร้อยละ 99.10 สามารถเขียนเป็นสมการดังนี้

$$Y = -.046 + .197(X_3) + .057(X_4)$$

$$Z_Y = .238(X_3) + .051(X_4) - .245(X_2) + 0.454(X_5) - .929(X_6)$$

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง E-mail: owow.jung.0205@gmail.com

คำสำคัญ: คุณลักษณะของผู้บริหาร, ประสิทธิภาพการบริหารวิชาการในสถานศึกษา

ABSTRACT

The research aimed to study: 1) the characteristics of school administrators under the Office of Ratchaburi Primary Educational Service Area 1; 2) the effectiveness of academic administration in schools under the office of Ratchaburi Primary Educational Service Area 1; and 3) the characteristics of school administrators affecting the effectiveness of academic administration in schools under the Office of Ratchaburi Primary Educational Service Area 1. The sample was 492 school directors, head of academic department, teachers, and school committee, derived by stratified random sampling. The instrument used for data collection was a 5-scale questionnaire with the reliability of 0.97. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, Pearson's correlation coefficient, and multiple regression.

The research findings were as follows:

1. Overall the characteristics of school administrators under the Office of Ratchaburi Primary Educational Service Area 1 was at a high level. The aspects, in the descending order, were social characteristics, personality, task-related characteristics, physical characteristics, intellectual skill and ability, and social background and socio-economic status.

2. Overall the effectiveness of academic administration in schools under the Office of Ratchaburi Primary Educational Service Area 1 was at a high level. The aspects, in the descending order, were defining the school mission, managing the instructional program, and promoting school climate.

3. The characteristics of school administrators in the aspects of intellectual skill and ability, and personality affected the effectiveness of academic administration in schools; and together predicted the effectiveness of academic administration at the percentage of 99.10.

The equation was as follows:

$$Y = -.046 + .197 (X_3) + .057(X_4)$$

$$Z_Y = .238(X_3) +.051(X_4) -.245(X_2) + 0.454(X_5) -.929(X_6)$$

Keywords: characteristics of school administrator, effectiveness of academic administration in school

บทนำ

ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วในปัจจุบัน สู่ความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านสภาพแวดล้อม การเมือง สังคม วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและอื่น ๆ ซึ่งผลจากการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ส่งผลทั้งทางบวกและทางลบ จึงจำเป็นที่แต่ละประเทศต้องเรียนรู้เพื่อจะปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตลอดเวลาและเตรียมพร้อมที่จะเผชิญกับความท้าทายจากกระแสโลก โดยปัจจัยสำคัญที่จะสามารถเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายดังกล่าวได้คือการพัฒนาการศึกษา ซึ่งเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ คนที่มีคุณภาพย่อมส่งผลให้สังคมและประเทศชาติมีความก้าวหน้า การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพจึงเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง (วันเพ็ญ มีชัย, 2554: 1) การปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง เพื่อพัฒนาคนให้สามารถมีคุณภาพอยู่ในสังคมได้ ต้องผ่านการเรียนรู้ และ “การศึกษา” หมายความว่า กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึกอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรมการสร้างสรรค์จรรโลง ความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคมการเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2553) การจัดการศึกษาเป็นภารกิจที่สำคัญของประเทศ เพราะเป็นการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มุ่งให้ประชากรของประเทศมีความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตและสอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ ผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระดับนี้ จึงต้องพยายามศึกษาปัญหาและหาทางปรับปรุงแก้ไข ตลอดจนถึงติดตามความเคลื่อนไหวและแนวโน้มต่าง ๆ ของสังคม เศรษฐกิจการเมืองและการเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ ด้านของประเทศ ทั้งนี้เพื่อจะได้นำความรู้ ข้อมูลข่าวสารเหล่านั้นมาปรับปรุงและพัฒนาการศึกษาให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ของประเทศอันจะส่งผลต่อคุณภาพของประชากรในประเทศ และจากสภาพปัจจุบันประเทศไทยกำลังมีการปรับปรุงพัฒนาด้านการศึกษาอย่างจริงจัง (อารี ภูมิพันธ์, 2555: 1) ผู้บริหารนับว่าเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุด ที่จะนำพาสถานศึกษาให้ เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีอำนาจในการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ เป็นผู้อำนวยความสะดวก ประสานงานกับคนในองค์กรรวมทั้งเป็นผู้กำกับ ติดตาม และนิเทศการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน เป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการดำเนินงาน ในฐานะเป็นผู้ควบคุมบังคับบัญชาและริเริ่มกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งเอาไว้ (ภิญโญ สาร, 2519 อ้างถึงใน สุติมา ไชยบำรุง, 2556: 1) การที่ผู้บริหารสถานศึกษา จะสามารถบริหารงานให้ประสบผลสำเร็จ ให้ดำเนินไปสู่จุดมุ่งหมาย ของการศึกษาให้มีคุณภาพและตอบสนองต่อสังคมได้มากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับคุณลักษณะ ความรู้ ความสามารถ ตลอดจนถึงทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ที่จะเข้าใจบทบาทหน้าที่ ขอบเขตของงาน และผู้บริหารสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จในการบริหารงาน คือ ผู้บริหารที่มีคุณลักษณะที่ดี มีความรู้ ความสามารถ ตลอดจนถึงทักษะการบริหารงาน (สร้อย ศิลปะอนันต์, 2542 อ้างถึงใน กุสุมา ยี่ภู่, 2553: 2) ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องมีคุณลักษณะของผู้บริหารที่ดี ในการบริหารงานในด้านต่าง ๆ

ผู้บริหารที่ดีต้องมีคุณลักษณะที่เหมาะสม บุคลิกภาพที่ดี มีความสามารถที่จะโน้มน้าวให้ผู้ร่วมงานเกิดความพึงพอใจ เต็มใจให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา (วารุณี โพธาสินธุ์,

2542: 3 อ้างถึงใน ทวีโชค วิไลพันธุ์, 2555: 2) คุณลักษณะของผู้บริหารที่เป็นแบบอย่างที่ดีในการสร้างทีมงาน การวางแผนปฏิบัติงาน การติดตามประเมินผล ดำเนินการประชุมอย่างมีประสิทธิภาพ มีความพร้อมให้ความช่วยเหลือทีมงาน สามารถสื่อสารผลงานของหน่วยงานให้สาธารณชนเข้าใจได้ มีคุณธรรมจริยธรรม ผู้บริหารยังจำเป็นต้องสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน และแรงขับเคลื่อนความสำเร็จให้กับบุคลากรในองค์กร เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจให้กับผู้ร่วมงานในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพด้วย ถ้าหากโรงเรียนใดได้เห็นความสำคัญของการปรับเปลี่ยนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารในโรงเรียน ที่ส่งผลต่อการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู ให้เกิดขึ้นกับบุคลากร และตระหนักอยู่เสมอว่าความรู้สึกพึงพอใจนั้นสามารถเปลี่ยนแปลงได้อยู่ตลอดเวลาตามสถานการณ์หรือตามเวลา จะช่วยให้ครูในโรงเรียนสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามเป้าหมาย (สุพจน์ ฐิติวรการณกุล, 2559: 3) คุณลักษณะของผู้บริหารจะช่วยในการพัฒนาองค์กรหรือหน่วยงานให้เจริญก้าวหน้ามีศักยภาพในการบริหารงานวิชาการโรงเรียน ผู้บริหารมีคุณลักษณะเป็นแบบอย่างที่ดี เป็นแบบอย่างต่อผู้ร่วมงานในเรื่อง การวางเป้าหมายในการทำงาน เป้าหมายในการเปลี่ยนแปลงองค์กรไปในทิศทางที่ดีขึ้น มีความรอบรู้ ริเริ่มเปลี่ยนแปลงสิ่งใหม่ ๆ มีความกระตือรือร้น มีความอดทน ในการรับผิดชอบหน้าที่ มีบุคลิกภาพที่ดี กล้าคิดกล้าตัดสินใจ

จากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่ผ่านมา ดังเช่น ปันตดา ปิ่นทัศน์ (2556: 5) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารกับบรรยากาศองค์การของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารกับบรรยากาศองค์การของสถานศึกษาล้วนมีเหตุมาจากการบริหารจัดการและลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ร่วมงานในสถานศึกษา รวมทั้งแรงจูงใจในการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา จึงเป็นสาเหตุทำให้ผู้บริหารบางคนไม่ให้ความสนใจในการปฏิบัติงานและปล่อยปละละเลยหน้าที่ของตน ทำให้บรรยากาศองค์การเงียบเหงา ครูและบุคลากรขาดการดูแลเอาใจใส่และไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับสัมมา รัตนชัย (2553 อ้างถึงใน อนุศรา โกงเหลง, 2556: 3) ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร โรงเรียนสาธิตสังกัดสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าการจะบริหารสถานศึกษาที่มีสถานะเป็นนิติบุคคลให้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายดังกล่าว ผู้บริหารย่อมมีบทบาทต่อการสำเร็จหรือประสิทธิภาพของงานเป็นอย่างยิ่ง บางครั้งการจัดองค์การ แม้จะไม่เรียบร้อยถูกต้องอยู่บ้าง ก็อาจได้รับผลงานสูงได้ หากผู้บริหารมีคุณลักษณะที่ดี แต่ถ้าคุณลักษณะหรือพฤติกรรมในการนำของผู้บริหารไม่ดี แม้การจัดองค์การถูกต้อง หรือดีเพียงใดก็ตามผลงานที่เกิดขึ้นของหน่วยงานนั้น ๆ ย่อมสมบูรณ์ได้ยาก

จากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่ผ่านมา ดังเช่น นันทิยา เอียนวิไล (2559: 4) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการควบคุมปัจจัยความเสี่ยงที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 พบว่า ผู้บริหารไม่ดำเนินงานตามแผนงานที่ตั้งไว้ จึงส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ทำให้สถานศึกษาไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ดังนั้นจะเห็นได้ว่า ถ้าผู้บริหารและบุคลากรทุกคนในสถานศึกษามีการควบคุมปัจจัยความเสี่ยงที่ดี ครอบคลุมทุกด้าน จะส่งผลให้การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาดีเป็นระบบ มีประสิทธิภาพ การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

สอดคล้องกับอำภา บุญช่วย (2537 อ้างถึงใน อัฐพงศ์ จารุทรัพย์สดใส, 2554: 4) ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ชั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีภาระอื่นที่จะต้องทำมาก จึงไม่มีเวลาที่จะทำความเข้าใจเรื่องหลักสูตร และการบริหารงานวิชาการอย่างเต็มที่ อาจจะไม่เห็นความสำคัญของงานวิชาการหรือคิดว่ามีผู้ช่วยฝ่ายวิชาการอยู่แล้วจึงไม่สามารถควบคุมการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพได้ ผู้บริหารโรงเรียนไม่สนใจงานวิชาการ เพราะว่าเป็นงานที่เห็นผลช้าการไปพัฒนางานทางด้านอื่นเห็นผลสำเร็จเป็นรูปธรรมที่ชัดเจนมากกว่า ผู้บริหารโรงเรียนขาดการติดตามประเมินผลวิชาการอย่างต่อเนื่อง เป็นต้น ปัญหาเหล่านี้สะท้อนว่าผู้บริหารมีบทบาทหน้าที่ในการบริหารงานวิชาการเป็นอย่างมาก

ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีคุณลักษณะของผู้บริหารที่เหมาะสมเพื่อช่วยในการพัฒนาองค์กรหรือพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนให้เจริญก้าวหน้า และมีศักยภาพในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ผู้วิจัยในฐานะเป็นครูผู้สอนของโรงเรียนบ้านสวนผึ้ง ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 มีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 เพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับเสนอเขตพื้นที่การศึกษา ในมาตรการดำเนินการเพื่อพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้มีคุณลักษณะที่ดี และส่งเสริมสนับสนุนการบริหารวิชาการของผู้บริหารให้ดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินงานของสถานศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลการบริหารวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1
3. เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้กำหนดขอบเขตดังต่อไปนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำนวน 180 โรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1, 2560) ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือผู้รักษาราชการแทน หัวหน้าฝ่ายวิชาการ ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 1,596 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 จำนวน 123 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือผู้รักษาราชการแทน หัวหน้าฝ่ายวิชาการ ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวนรวม 492 คน ที่ได้จากการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูปของ Krejcie & Morgan (1970: 607-610) จากนั้นใช้วิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (stratified random sampling) โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. จัดแบ่งสถานศึกษาออกเป็นกลุ่มอำเภอ 6 อำเภอ
2. สุ่มสถานศึกษาตามที่ตั้งอำเภอ ตามสัดส่วนของจำนวนกลุ่มตัวอย่างต่อจำนวนประชากรทั้งหมด จากนั้นทำการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling)
3. ผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 4 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือผู้รักษาราชการแทน 1 คน หัวหน้าฝ่ายวิชาการ 1 คน และคณะกรรมการสถานศึกษา 1 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง ครูผู้สอน 1 คน ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) รวมทั้งสิ้น 492 คน

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

อำเภอ	สถานศึกษา		ผู้ให้ข้อมูล				รวม ผู้ให้ข้อมูล
	ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ผู้อำนวยการ สถานศึกษา	หัวหน้าฝ่าย วิชาการ	ครูผู้สอน	คณะกรรมการ สถานศึกษา ชั้นพื้นฐาน	
เมืองราชบุรี	49	34	34	34	34	34	136
จอมบึง	38	26	26	26	26	26	104
ปากท่อ	47	32	32	32	32	32	128
วัดเพลง	7	5	5	5	5	5	20
สวนผึ้ง	21	14	14	14	14	14	56
บ้านคา	18	12	12	12	12	12	48
รวม	180	123	123	123	123	123	492

2. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา สำหรับการวิจัยในครั้งนี้

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 6 ด้าน คือ

- 1) คุณลักษณะทางกาย (physical characteristics)
- 2) ภูมิหลังทางสังคม (social background and socio-economic status)
- 3) สติปัญญาและความสามารถ (intellectual skill and ability)

- 4) บุคลิกภาพ (personality)
- 5) คุณลักษณะที่เกี่ยวกับงาน (task-related characteristics)
- 6) คุณลักษณะทางสังคม (social characteristics)

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ประสิทธิภาพการบริหารวิชาการในสถานศึกษา ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ

- 1) การกำหนดภารกิจของโรงเรียน (defining the school mission)
- 2) การจัดการด้านการเรียนการสอน (managing the instructional program)
- 3) การเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน (promoting school climate)

วิธีดำเนินการ

เครื่องมือการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือสำหรับเก็บข้อมูล จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน มีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา ประสบการณ์การทำงาน ที่ตั้งอำเภอ และสถานภาพในปัจจุบัน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 ซึ่งประกอบด้วย 6 ด้าน มีข้อคำถามทั้งสิ้น จำนวน 42 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารวิชาการของสถานศึกษา โดยมีตัวแปรย่อยในแต่ละองค์ประกอบรวม 3 ตัวแปรย่อย มีข้อคำถามทั้งสิ้น จำนวน 41 ข้อ

ลักษณะแบบสอบถามในตอนที่ 2 และตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับของ Likert (Likert's rating scale) โดยผู้วิจัยกำหนดค่าคะแนนของช่วงน้ำหนักรับเป็น 5 ระดับ มีความหมายดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา หรือ ประสิทธิภาพการบริหารวิชาการของสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด ให้มีค่าน้ำหนัก เท่ากับ 5 คะแนน

ระดับ 4 หมายถึง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา หรือ ประสิทธิภาพการบริหารวิชาการของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ให้มีค่าน้ำหนัก เท่ากับ 4 คะแนน

ระดับ 3 หมายถึง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา หรือ ประสิทธิภาพการบริหารวิชาการของสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ให้มีค่าน้ำหนัก เท่ากับ 3 คะแนน

ระดับ 2 หมายถึง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา หรือ ประสิทธิภาพการบริหารวิชาการของสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย ให้มีค่าน้ำหนัก เท่ากับ 2 คะแนน

ระดับ 1 หมายถึง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา หรือ ประสิทธิภาพการบริหารวิชาการของสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด ให้มีค่าน้ำหนัก เท่ากับ 1 คะแนน

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัย โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

1. ศึกษาวรรณกรรม หลักการ แนวคิด และทฤษฎีจากหนังสือ ตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลการบริหารวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1
2. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาประมวล เพื่อมากำหนดเป็นโครงสร้างเครื่องมือโดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
3. สร้างแบบสอบถามโดยให้ครอบคลุมเนื้อหาเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ เพื่อให้ข้อเสนอแนะนำมาปรับปรุง
4. นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (content validity) เพื่อปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องเพื่อความสมบูรณ์และถูกต้องของเนื้อหาโดยให้เทคนิค IOC (Index of Item Objective Congruence) แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งโดยคัดเลือกเฉพาะข้อที่มีค่า 0.67 ขึ้นไป
5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือผู้รักษาราชการแทน 1 คน หัวหน้าฝ่ายวิชาการ 1 คน ครูผู้สอน 1 คน และ คณะกรรมการสถานศึกษา 1 คน ผู้ให้ข้อมูลสถานศึกษาละ 4 คน รวมเป็นจำนวน 40 คน
6. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ตามวิธีการของ Cronbach โดยมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.97

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปอย่างถูกต้องและเป็นระบบ ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือถึงคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงเพื่อทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 เพื่อออกหนังสือแจ้งขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียนที่เป็นตัวอย่างช่วยอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้
2. ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลและติดตามรวบรวมแบบสอบถามคืนจากสถานศึกษาต่าง ๆ ด้วยตนเองซึ่งได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 492 ฉบับ จากทั้งหมด 123 ฉบับคิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ มีหน่วยการวิเคราะห์ (unit of analysis) คือ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรีเขต 1 จำนวน 123 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา

หรือผู้รักษาราชการแทน หัวหน้าฝ่ายวิชาการ ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวนรวม 492 คน โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาจัดกระทำข้อมูลโดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลที่ได้รับคืนมา
2. จัดระบบข้อมูล ตรวจสอบรวบรวมคะแนนแบบสอบถามที่สมบูรณ์
3. นำข้อมูลไปคำนวณหาค่าสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลตรงตามข้อมูลวัตถุประสงค์การวิจัย ในการวิจัยครั้งนี้ได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งถามรายละเอียดเกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งปัจจุบัน ประสบการณ์การทำงาน ที่ตั้งของสถานศึกษา และสถานภาพในปัจจุบัน ใช้ค่าความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage)

2. การวิเคราะห์ระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาและระดับประสิทธิผลการบริหารวิชาการ ใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

สำหรับแบบสอบถามตอนที่ 2 และ ตอนที่ 3 ได้นำค่าเฉลี่ยของน้ำหนักที่ได้มาเทียบกับเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554: 121) ไว้ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาหรือประสิทธิผลการบริหารวิชาการ ในสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาหรือประสิทธิผลการบริหารวิชาการ ในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาหรือประสิทธิผลการบริหารวิชาการ ในสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาหรือประสิทธิผลการบริหารวิชาการ ในสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาหรือประสิทธิผลการบริหารวิชาการ ในสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารวิชาการในสถานศึกษาใช้การวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ของ Pearson (Pearson's product moment correlation coefficient) และใช้เกณฑ์ในการแปลความหมาย (Hinkle, William & Stephen, 1998: 118) ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.91-1.00 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงมาก

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.71-0.90 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.51-0.70 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.31-0.50 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.00-0.30 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำมาก

4. การวิเคราะห์คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารวิชาการ
ในสถานศึกษา ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (multiple linear regression)

ผลการวิจัย

1. ศึกษาระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาราชนบุรี เขต 1

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชนบุรี เขต 1 โดยภาพรวม

(N = 492)

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ค่าระดับ	ลำดับ
1. ด้านคุณลักษณะทางกาย	4.33	0.34	มาก	4
2. ด้านภูมิหลังทางสังคม	4.22	0.31	มาก	6
3. ด้านสติปัญญาและความสามารถ	4.25	0.28	มาก	5
4. ด้านบุคลิกภาพ	4.48	0.20	มาก	2
5. ด้านคุณลักษณะที่เกี่ยวกับงาน	4.46	0.22	มาก	3
6. ด้านคุณลักษณะทางสังคม	4.67	0.35	มากที่สุด	1
รวม	4.40	0.25	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาราชนบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.25) และเมื่อพิจารณาในรายด้าน
พบว่าด้านคุณลักษณะทางสังคม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.35) ส่วนด้านอื่น
มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านบุคลิกภาพ ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.20)
ด้านคุณลักษณะที่เกี่ยวกับงาน ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.22) ด้านคุณลักษณะทางกาย ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.34)
ด้านสติปัญญาและความสามารถ ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.28) และด้านภูมิหลังทางสังคม ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.31)

2. ศึกษาระดับประสิทธิผลการบริหารวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาราชนบุรี เขต 1

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิผลการบริหารวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชนบุรี เขต 1 โดยภาพรวม

(N = 492)

ประสิทธิผลการบริหารวิชาการในสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ค่าระดับ	ลำดับ
1. ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน	4.39	0.27	มาก	1
2. ด้านการจัดการด้านการเรียนการสอน	4.35	0.23	มาก	2
3. ด้านเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน	4.33	0.24	มาก	3
รวม	4.36	0.24	มาก	

พบว่า ประสิทธิผลการบริหารวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาราชนบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.24) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.27) ด้านการจัดการด้านการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.23) และการเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.24)

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชนบุรี เขต 1

ตารางที่ 4 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชนบุรี เขต 1

คุณลักษณะของผู้บริหาร	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y _{tt}
ประสิทธิผลการบริหาร				
X ₁ ด้านคุณลักษณะทางกาย	0.695**	0.896**	0.711**	0.797**
X ₂ ด้านภูมิหลังทางสังคม	0.764**	0.903**	0.790**	0.852**
X ₃ ด้านสติปัญญาและความสามารถ	0.908**	0.796**	0.945**	0.923**
X ₄ ด้านบุคลิกภาพ	0.741**	0.749**	0.857**	0.815**
X ₅ ด้านคุณลักษณะที่เกี่ยวกับงาน	0.739**	.946**	0.812**	0.864**
X ₆ ด้านคุณลักษณะทางสังคม	0.799**	.0874**	0.899**	0.892**
X _{tt} ที่มีต่อประสิทธิผลการบริหารวิชาการในสถานศึกษา	0.869**	0.971**	0.934**	0.962**

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 ในภาพรวม มีความสัมพันธ์กันในทางบวก อยู่ในระดับมาก ($r = 0.962$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารวิชาการในสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันในทางบวกทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าความสัมพันธ์จากลำดับมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านสติปัญญาและความสามารถ ($r = 0.923$) ด้านคุณลักษณะทางสังคม ($r = 0.892$) ด้านคุณลักษณะที่เกี่ยวข้องกับ ($r = 0.864$) ด้านภูมิหลังทางสังคม ($r = 0.852$) ด้านบุคลิกภาพ ($r = 0.815$) และด้านคุณลักษณะทางกาย ($r = 0.797$) ตามลำดับ

4. คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1

ตารางที่ 5 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณของคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1

ตัวแปรที่ถูกคัดเลือกเข้าสมการตามลำดับการคัดเลือก	S.E.	สัมประสิทธิ์การถดถอย		t	Sig.
		B	Beta		
1. ด้านสติปัญญาและความสามารถ(X_3)	.015	.197	.238	13.147**	.000
2. ด้านบุคลิกภาพ(X_4)	.010	.057	.051	5.921**	.000
3. ด้านภูมิหลังทางสังคม(X_2)	.014	-.183	-.245	-12.738	.000
4. ด้านคุณลักษณะที่เกี่ยวข้องกับงาน(X_5)	.029	-.467	-.454	-16.010	.000
5. ด้านคุณลักษณะทางสังคม(X_6)	.016	-.615	-.929	-38.855	.000
ค่าคงที่	0.67	2.041	2.243	30.331	.000

$$R = .996 \quad R^2 = .991 \quad F = 9276.10$$

$$SE_{est} = .021 \quad a = -.046$$

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านสติปัญญาและความสามารถ (X_3) และด้านบุคลิกภาพ (X_4) เป็นตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการถดถอยและสามารถอธิบายความผันแปรของประสิทธิผลการบริหารวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ .996 และค่าสัมประสิทธิ์ในการพยากรณ์ (R^2) เท่ากับ .991 ซึ่งแสดงว่าสติปัญญาและความสามารถ และด้านบุคลิกภาพ ร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประณมศึกษาราชบุรี เขต 1 ได้ร้อยละ 99.10 และมีค่าความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่าร้อยละ 02.10 โดยสามารถเขียนเป็นสมการวิเคราะห์การถดถอยจากคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

$$Y = -.046 + .197(X_3) + .057(X_4)$$

$$Z_Y = .238(X_3) + .051(X_4) - .245(X_2) + 0.454(X_5) - .929(X_6)$$

อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยข้างต้น สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. จากผลการวิจัยที่พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประณมศึกษาราชบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยตามลำดับ ได้แก่ ด้านคุณลักษณะทางสังคม ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณลักษณะที่เกี่ยวกับงาน ด้านคุณลักษณะทางกาย ด้านสติปัญญาและความสามารถ และด้านภูมิหลังทางสังคม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจารุณี ดวงแก้ว (2553: 12) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักเกณฑ์ของคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประณมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวขององค์กร เพราะผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการกำหนดนโยบายและนำนโยบายของสถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติ รวมทั้งกำหนดและติดตามผลการปฏิบัติงานการปรับปรุงคุณภาพของการจัดการศึกษา ในสถานศึกษา เป็นผู้ที่ทำให้ภารกิจในสถานศึกษาบรรลุตามวัตถุประสงค์

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเฉพาะด้านคุณลักษณะทางสังคมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากกว่าด้านอื่น ๆ เป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำ มีความรู้ความสามารถ การตัดสินใจ ความเฉลียวฉลาด ความกระตือรือร้น ความเชื่อมั่นในตนเอง ความเอาใจใส่งาน ความสามารถทางวิชาการ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีบุคลิกภาพที่ดี การปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ มีความอดทนสูง และมีคุณธรรม จริยธรรมในการบริหาร ความชำนาญเฉพาะของผู้บริหารมีส่วนเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานให้สำเร็จได้ผลดีเยี่ยม ผู้บริหารที่จะบริหารงานให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลจำเป็นต้องมีคุณลักษณะที่เหมาะสมสำหรับการเป็นผู้บริหารอย่างครบถ้วน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุติมา ไชยบำรุง (2556: 41) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประณมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะสำคัญของผู้บริหารซึ่งเป็นผู้เป็นที่ดีขององค์กรที่กล่าวมาพอสรุปได้ดังนี้ คือ ผู้บริหารต้องมีความรู้ความสามารถมีทักษะในการทำงาน สามารถรองตน ครอบคน ครอบงาน เพื่อให้เกิดประสิทธิผลในการทำงาน ด้วยการบริหารงานแบบประชาธิปไตยมีภาวะผู้นำทางวิชาการที่เอื้อต่อการพัฒนาบุคลากรในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งผลแก่ผู้เรียนเป็นสำคัญ สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ย่อมชี้ให้เห็นว่าเป็นคุณสมบัติที่จำเป็นที่จะต้องมีการจำตัวเสมอ ซึ่งจะเห็นได้ว่าคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วยคุณลักษณะใน 5 ด้าน คือ 1) คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ 2) ด้านคุณธรรมจริยธรรม 3) ด้านความรู้ความสามารถในการบริหาร 4) ด้าน

มนุษย์สัมพันธ์ และ 5) ด้านความเป็นผู้นำในการทำงาน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของภารดี คำโคตร (2555: 4-5) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยด้านคุณลักษณะผู้บริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารเป็นปัจจัยที่สำคัญและจำเป็นต่อการจัดการศึกษาในสถานศึกษา คุณลักษณะของผู้บริหารที่จะช่วยให้การบริหารจัดการประสบผลสำเร็จจะต้องมีคุณลักษณะที่จำเป็นหรือเป็นคุณลักษณะหลัก เช่น คุณลักษณะพื้นฐาน ประกอบด้วย ความรู้ความสามารถด้านสารสนเทศ ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ คุณลักษณะเฉพาะ ความสามารถ และทักษะเฉพาะตัว ซึ่งมีภาวะผู้นำ ความรู้เท่าทันสถานการณ์ ทักษะทางสังคม ทักษะในการแก้ปัญหา การควบคุมอารมณ์ เป็นอย่างดี พฤติกรรมกล้าเสี่ยง ความเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม ความเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ และคุณลักษณะเชิงบูรณาการที่ผู้บริหารควรมี คือ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความรู้สึกไวต่อบุคคลอื่น ความเป็นผู้มีความรู้ที่ทันการศึกษาคือให้การยอมรับว่าจะส่งผลต่อความสำเร็จต่อการบริหารจัดการได้เป็นอย่างดี

2. จากผลการวิจัยที่พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยตามลำดับ ได้แก่ ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน ด้านการจัดการด้านการเรียนการสอน และการเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน ที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจากการบริหารวิชาการเป็นหัวใจหลักและสำคัญมากในการบริหารสถานศึกษา การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ คือมุ่งให้การเรียนการสอนของสถานศึกษาประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ และผู้เรียนมีคุณภาพ มีความรู้ มีจริยธรรมและคุณสมบัติตามที่ต้องการ เพื่อนำไปใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมต่อไป สอดคล้องกับชัยวัฒน์ นนทยะโส (2557: 23) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการทำงานเป็นทีมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการบริหารวิชาการ หมายถึง ความสามารถในการบริหารที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพ เป็นกิจกรรมเกี่ยวกับการกำหนด นโยบาย การวางแผน การปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนตลอดจนการประเมินผลการเรียนการสอน เกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทุกระดับของสถานศึกษาเพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและจุดมุ่งหมายของการศึกษา การจัดการผสมผสานทรัพยากรและกิจกรรมทางการศึกษา ได้ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

ผลการวิจัยเมื่อพิจารณาประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเฉพาะด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากกว่าด้านอื่น ๆ เป็นเพราะการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพต้องอาศัยหลักในการบริหารการสร้างระบบการบริหารที่ผ่านการวางแผน การวิเคราะห์อย่างเป็นขั้นตอน มีระบบการตรวจสอบติดตามและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพและนอกจากนี้ยังจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย ความพร้อมของทรัพยากรต่าง ๆ ในองค์กร การจัดองค์กรมีความยืดหยุ่นสูง ไม่ผูกยึดกับกรอบที่ตายตัวว่าองค์กรจะต้องเป็นแบบหนึ่งแบบใดมีการประยุกต์ใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เสริมสร้างบรรยากาศการทำงานบนความหลากหลายของวัฒนธรรม ผู้บริหารมีเหตุผล

และคุณธรรมโดยเฉพาะการประเมินผลงานนั้นต้องมีความเป็นธรรมไม่มีอคติแต่สิ่งที่สำคัญยิ่งคือลักษณะภาวะ
ความเป็นผู้นำของผู้บริหารที่พร้อมจะดำเนินกิจกรรมและพร้อมที่จะพัฒนาองค์การให้เจริญก้าวหน้าทันต่อ
ความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นรวดเร็วในสังคมปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอาจินต์ จรุงผล
(2556: 60-61) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารวิชาการที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน
มัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียน
นอกจากจะหมายถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหรือความพึงพอใจในการทำงาน แต่ยังหมายรวมถึง การบรรลุ
เป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาโดยพิจารณาจากความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มี
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและสามารถพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ตลอดจนสามารถปรับตัวเข้ากับ
สภาพแวดล้อมทั้งภายใน ภายนอก และรวมทั้งสามารถแก้ไขปัญหาภายในโรงเรียนจนทำให้เกิดความพอใจ
ในการทำงาน ซึ่งเป็นการมองประสิทธิผลในภาพรวมทั้งระบบ สอดคล้องกับงานวิจัยของสนธิ สถาพร (2558: 20)
ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ผลการวิจัยพบว่า ในการบริหารงาน
วิชาการผู้บริหารจำเป็นจะต้องมีหลักการในการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีเทคนิคกระบวนการ มีความเข้าใจ
รวมถึงการมีเป้าหมายของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของบังอร แซงฮวด
(2555: 27) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดจันทบุรี
ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียน หมายถึง โรงเรียนมีความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์
ในทางการเรียนสูง ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีเจตคติทางบวก ความสามารถในการปรับปรุง
เปลี่ยนแปลงพัฒนาและความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียนเพื่อให้เกิดการปฏิบัติงานเป็นไปได้อย่างเหมาะสม
กับสถานการณ์ และสิ่งแวดล้อมในโลกยุคปัจจุบัน มีการบูรณาการผสมผสานค่างานของโรงเรียน ให้เกิด
ความพึงพอใจและผลสำเร็จของการทำงานให้โรงเรียน ให้เกิดประโยชน์สูงสุดจนทำให้เกิดความพอใจในการทำงาน
และเกิดประสิทธิผลในภาพรวมทั้งระบบ

3. จากผลการวิจัยที่พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถาน ด้านสติปัญญาและความสามารถและ
ด้านบุคลิกภาพ ร่วมส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารวิชาการ ได้ร้อยละ 99.10
ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่ว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อประสิทธิภาพ
การบริหารวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ทั้งนี้เป็น
เพราะผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความรู้ความสามารถ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีทักษะในการทำงาน
มีวิสัยทัศน์ที่ก้าวหน้าทันต่อการเปลี่ยนแปลง มีดุลยพินิจและการตัดสินใจที่ดี มีทักษะในการเจรจาอย่าง
คล่องแคล่วในการประสานงาน มีคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณของวิชาชีพ มองโลกในแง่ดี สร้างความเชื่อมั่น
ให้บุคลากรในสถานศึกษา เป็นผู้นำที่มีความมุ่งมั่นทำงานให้ประสบความสำเร็จ สร้างแรงจูงใจในการทำงานให้
บรรลุวัตถุประสงค์ โดยอาศัยหลักการและทฤษฎีทางการบริหารมาใช้ให้เกิดประโยชน์ และรู้จักขอบข่ายหน้าที่
ของงานที่จะปฏิบัติ ตลอดจนมีความสามารถในการทำงานและนำความรู้ไปปรับใช้ในงานที่ตนรับผิดชอบได้

เป็นอย่างดี ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานให้สำเร็จไปได้ด้วยดีสอดคล้องกับนฤชยา นนทยะโส (2556: 24) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารมืออาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ในปัจจุบันผู้บริหารนับว่ามีความสำคัญและจำเป็นต้องเป็นนักบริหารการศึกษามืออาชีพ เพราะจากความก้าวหน้าของโลกยุคโลกาภิวัตน์ การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และการบริหารการศึกษายังไม่เหมาะสม ขาดประสิทธิภาพดังนั้น เพื่อยกระดับการบริหารการศึกษา ผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพเท่านั้นจึงจะสามารถเป็นผู้นำที่ดี และสร้างงานที่โดดเด่น การปฏิบัติหน้าที่ความรับผิดชอบนำพาโรงเรียน ฝ่าฟันอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผลซึ่งขึ้นอยู่กับความรู้ และความสามารถเลือกรูปแบบการบริหารให้เหมาะสมกับสถานการณ์อย่างชาญฉลาดของผู้บริหาร

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลการบริหารวิชาการในสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ให้ดียิ่งขึ้น และเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ในเรื่องคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่าคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาด้านภูมิหลังทางสังคม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับที่น้อยที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารควรพัฒนาการศึกษาในระดับที่เหมาะสมกับตำแหน่ง มีความสามารถในการปรับตัว แสวงหาความรู้ และทันต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ

2. ในเรื่องประสิทธิผลการบริหารวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่าประสิทธิผลการบริหารวิชาการในสถานศึกษาด้านการเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับที่น้อยที่สุด ดังนั้นผู้บริหารควรตรวจเยี่ยมชั้นเรียน เพื่อส่งเสริมความรู้ความสามารถและทักษะ เปิดโอกาส และสนับสนุนให้ครูอบรมทางวิชาการที่สอดคล้องกับเป้าหมายด้านวิชาการของโรงเรียน เพื่อนำความรู้และทักษะต่าง ๆ ที่ได้รับไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน

3. ในเรื่องคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่าคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาทุกด้านมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารวิชาการในด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน ดังนั้นผู้บริหารจึงจำเป็นต้องพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารและประสิทธิผลการบริหารวิชาการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ผู้วิจัยขอเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

1. ควรศึกษาปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
2. ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อประสิทธิผลการบริหารวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1
3. ควรศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

สรุป

ผู้บริหารที่ดีต้องมีคุณลักษณะที่เหมาะสม บุคลิกภาพที่ดี มีความสามารถที่จะโน้มน้าวให้ผู้ร่วมงานเกิดความพึงพอใจ เต็มใจให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา เป็นแบบอย่างที่ดีในการสร้างทีมงาน การวางแผนปฏิบัติงาน การติดตามประเมินผล ดำเนินการประชุมอย่างมีประสิทธิภาพ มีความพร้อมให้ความช่วยเหลือทีมงาน สามารถสื่อสารผลงานของหน่วยงานให้สาธารณชนเข้าใจได้ มีคุณธรรม จริยธรรม ผู้บริหารยังจำเป็นต้องสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน สร้างขวัญและกำลังใจให้กับผู้ร่วมงานในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพด้วย

เอกสารอ้างอิง

- กฤษมา ยี่ภู. (2553). **คุณลักษณะผู้บริหารมีอาชีพที่พึงประสงค์ในทรศนะของครูโรงเรียนชุมชนวัดบางไผ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2**. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- จารุณี ดวงแก้ว. (2553). **คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักเกณฑ์ของคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3**. วิชานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- ชัยวัฒน์ นนทยะโส. (2557). **รูปแบบการทำงานเป็นทีมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1**. วิชานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์.
- ทวีโชค วิไลพันธุ์. (2555). **คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี**. วิชานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.

- ทศพร จรุงพันธ์. (2553). **ปัจจัยด้านคุณลักษณะผู้บริหารที่สัมพันธ์กับการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ที่ผ่านการประเมินมาตรฐานการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดตาก.**
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ราชภัฏกำแพงเพชร.
- นฤชยา นนทยะโส. (2556). **คุณลักษณะของผู้บริหารมีอาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1.** วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ราชชนรินทร์.
- นันทิยา เอี่ยมวิไล. (2559). **การควบคุมปัจจัยความเสี่ยงที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- บั้งอร เช่งฮวด. (2555). **ประสิทธิผลการบริหารวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดจันทบุรี.**
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). **การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 9).** กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปนัดดา ปิ่นทัศน. (2556). **คุณลักษณะของผู้บริหารกับบรรยากาศองค์การของสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1.** วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ภารดี คำโคตร. (2555). **ปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารงาน
วิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร.** วิทยานิพนธ์ศึกษา
ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์กรุงเทพ.
- วันเผด็จ มีชัย. (2554). **ภาวะผู้นำทางวิชาการที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดองค์การ
บริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น.** วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สนธิ สถาพร. (2558). **การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนที่เน้น
ผู้เรียนเป็นสำคัญของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9.**
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ราชภัฏนครปฐม.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2555). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไข
เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553.** กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาแห่งชาติ.

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1. (2560). **ข้อมูลจำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2560**. ราชบุรี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1.
- สุติมา ไชยบำรุง. (2556). **การศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุพจน์ ฐิตวิกรมกุล. (2559). **คุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อนุศรา โกงเหลง. (2556). **คุณลักษณะของผู้บริหารกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรโรงเรียนสาธิต สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อัฐพงศ์ จารุทรัพย์สดใน. (2554). **ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเทรา เขต 2**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนรินทร์.
- อาจันต์ จรุงผล. (2556). **การพัฒนารูปแบบการบริหารวิชาการที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อารี ภูมิพันธุ์. (2555). **ปัจจัยที่ส่งผลประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- Hinkle, D. E, William, W. & Stephen, G. J. (1998). **Applied statistics for the behavior sciences** (4th ed.). New York: Houghton Mifflin.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). **Determining sample size for research activities**. *Education and Psychological Measurement*, 30 (3). 607-610.